

ਅਲੀਹੂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦੀ ਲੋੜ

32 ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਇਕ ਨਵਾਂ ਬੁਲਾਰਾ ਅਚਾਨਕ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਰਕਏਲ ਬੁਜ਼ੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਅਲੀਹੂ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਰਾਮ ਦੇ ਟੱਬਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਿੰਨ ਮਿੱਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੱਚ ਹੈ, ਅਲੀਹੂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸਭ ਕੁਝ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਵਾਂ ਦੇ ਪਾਠ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (32:1-37:24)। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੇ ਭਰਾ ਨਾਹੋਰ ਦੀ ਅੰਸ ਸੀ (ਉਤਪਤ 22:21)। ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਬੁਜ਼ ਤੋਂ ਆਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਉਸੇ ਹੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਤੇਮਾ ਸੀ (ਯਿਰਮਿਯਾਹ 25:23), ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸਕਦਾ। ਤੇਮਾ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਉੱਤਰ ਪੱਛਮੀ ਅਰਬ ਪ੍ਰਾਇਦੀਪ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ (6:15-20 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)।

ਉਨੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅਰੰਭ ਤੋਂ ਹੀ ਅਲੀਹੂ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। (ਸਫ਼ੇ 208-12 ਤੇ ਵਾਧੂ ਅਧਿਆਇ: ਅਲੀਹੂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਇਤਹਾਸਕ ਆਲੋਚਨਾ ਵੇਖੋ)। ਕੁਝ ਵਿਦਵਾਨ ਇਸ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਘੁਸਪੈਠ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦਾ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਵੀ ਕੀਤੀ, “ਅਲੀਹੂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਸਾਰ ਜੋੜਦੀਆਂ ਹਨ।”¹ ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਕਿਉਂਕਿ “ਸਾਰੀ ਲਿਖਤ ... ਗੁਣਕਾਰ ਹੈ” (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:16), ਇਹ ਅਧਿਆਇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੋਮਰ ਹੇਲੀ ਨੇ ਵੀ ਸਹੀ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ,

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਜੋ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਲੀਹੂ ਨੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਵਿਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਕੋਈ ਯੋਗਦਾਨ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਮੁਨਾਸਿਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਛੇ ਅਧਿਆਇ ਉਸ ਬੁਲਾਰੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਨੇ ਕੁਝ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਲੀਹੂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਲਝਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ; ਮਿੱਤਰ ਅਸਫ਼ਲ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਬੂਠੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਅੱਯੂਬ ਨੇ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਕਹੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਬੂਠੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਲੀਹੂ ਕੋਲ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਮਿਸ਼ਨ ਸੀ। ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੱਯੂਬ ਅਤੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਇਕ ਨਵੇਂ ਨਜ਼ਰੀਏ, ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਇਸ ਰੇਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।²

ਦੋਸਤਾਂ ਤੇ ਅਲੀਹੂ ਦਾ ਗੁੱਸਾ (32:1-5)

¹ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਅੱਯੂਬ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੀ

ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਧਰਮੀ ਸੀ।² ਫੇਰ ਬਰਕਏਲ ਬੁਜ਼ੀ ਦੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਅਲੀਹੂ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਰਾਮ ਦੇ ਟੱਬਰ ਦਾ ਸੀ ਕ੍ਰੋਧ ਭੜਕਿਆ ਏਸ ਲਈ ਕਿ ਉਸ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਾ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਠਹਿਰਾਇਆ।³ ਅਤੇ ਉਹ ਦਾ ਕ੍ਰੋਧ ਉਹ ਦੇ ਤਿੰਨਾਂ ਮਿੱਤ੍ਰਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਭੜਕਿਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਨਾ ਲੱਭਾ ਤਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਯੂਬ ਨੂੰ ਦੇਸੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ‘ਅਲੀਹੂ ਅੱਯੂਬ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਠਹਿਰਿਆ ਰਿਹਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲੋਂ ਬੁੱਢੇ ਸਨ।’⁴ ਜਦ ਅਲੀਹੂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਦਾ ਕ੍ਰੋਧ ਭੜਕਿਆ।

ਅਲੀਹੂ ਨੂੰ “ਇਕ ਗੁੱਸੇ ਵਾਲੇ, ਜਵਾਨ ਆਦਮੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਬਹੁਤ ਬੇਲਦਾ ਹੈ।” ਅਧਿਆਇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿਚ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ (32:2, 3, 5)। ਇਹ ਕਿ ਉਹ “ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ” ਸੀ ਇਹ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (32:18)। ਇਹ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਗੁਣ ਅਸਾਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪਛਾਣ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਉਸ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਧਿਆਇ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ।

ਆਇਤ 1. ਤਿੰਨੇ ਮਿੱਤਰ ਅੱਯੂਬ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਸੀ। **ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ** (נָשָׁא, *ਸ਼ਾਬਾਬ*) ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਧਰਮੀ (צַדִּיק, *ਸਾਦਿਕ*) ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਅੱਯੂਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬੇਗੁਨਾਹ ਸੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਲਗਾਏ ਸਨ।

ਆਇਤ 2. ਇਹ ਆਇਤ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਅਗਲੇ ਵਕਤਾ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਅਲੀਹੂ ਸੀ। ਰੇਬਰਟ ਐਲ. ਐਲਡਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਉਹੋ ਹੀ ਇੱਕੋ ਇਕ ਪਾਤਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਵੰਸ਼ਾਵਲੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਕੁਲੀਨ ਵਿਰਸੇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।”³ ਜੈਨ ਈ. ਹਾਰਟਲੀ ਨੇ ਇਕ ਵੱਖਰਾ ਜਿਹਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ: “ਇਹ ਪੂਰਣ ਵੰਸ਼ਾਵਲੀ ਅਲੀਹੂ ਦੀ ਜਵਾਨੀ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।”⁴

“ਅਲੀਹੂ” ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਉਹ ਮੇਰਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੈ।” ਅਲੀਹੂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਬਰਕਏਲ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਪਰਮੇਸੁਰ ਬਰਕਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।” ਬੁਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੁਜ਼ ਦੇ ਗੋਤ ਵਿੱਚੋਂ ਆਇਆ ਸੀ ਜੋ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦਾ ਭਤੀਜਾ ਸੀ (ਉਤਪਤ 22:21) ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਨਾਮ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਪਲਿਆ ਸੀ (ਯਿਰਮਿਯਾਹ 25:23)। ਅਲੀਹੂ ਰਾਮ ਦੇ ਟੱਬਰ ਜਾਂ “ਕਬੀਲੇ” ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ “ਉੱਤਮ” ਹੈ। ਸੈਮੂਏਲ ਕੇਕਸ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ, “ਅਲੀਹੂ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਮਹਾਨ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।”⁵

ਅਲੀਹੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਨਰਾਜ਼ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੰਬੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਉਹ ਅੱਯੂਬ ਦੇ ਨਾਲ ਨਰਾਜ਼ ਸੀ ਏਸ ਲਈ ਕਿ ਉਸ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਾ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਕਿਰਿਆ ਸ਼ਬਦ “ਧਰਮੀ” ਉਸੇ ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਇਤ 1 ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ “ਧਰਮੀ” ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਅੱਯੂਬ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਦੇਸੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਆਇਤ 3. ਅਤੇ ਉਹ ਦਾ ਕ੍ਰੋਧ ਉਹ ਦੇ ਤਿੰਨਾਂ ਮਿੱਤ੍ਰਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਭੜਕਿਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਨਾ ਲੱਭਾ ਤਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਯੂਥ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਇਹ ਆਇਤ 4 ਤੋਂ 26 ਅਧਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਨਿਰਣੇ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਰੱਬੀ ਨਿਆਂ 38 ਤੋਂ 42 ਅਧਿਆਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਆਵੇਗਾ। ਰੈਬਰਟ ਐੱਲ. ਐਲਡਨ ਨੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉੱਪਰੋਂ ਉੱਪਰੋਂ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਜਾਪਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅੱਯੂਥ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਮਰਥ ਸਨ। ਇਹ ਰਸਮੀ ਬਹਿਸ ਦੀ ਬਜਾਇ ਰੌਲਾ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮੈਚ ਵਿਚ ਬਦਲ ਗਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਅਲੀਹੂ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ।”⁶

ਆਇਤ 4. ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇੱਕ ਜਵਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਗੱਲ ਬੋਲਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਸੁਣਨਾ ਚੰਗੀ ਆਦਤ ਸੀ (29:7-10)। ਅਲੀਹੂ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਸੁਣਨ ਵਾਲਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂਬਾਤਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜੀਭ ਨੂੰ ਰੋਕ ਛੱਡਿਆ।

ਆਇਤ 5. ਕਿਉਂਕਿ ਅਲੀਫ਼ਜ਼, ਬਿਲਦਦ, ਅਤੇ ਸੇਫਰ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ (32:1), ਇਸ ਲਈ ਅਲੀਹੂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਾਰੀ ਲੈ ਲਈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰੋਕ ਕੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਿਆ; ਉਸ ਦਾ ਕ੍ਰੋਧ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਬੋਲਣਾ ਪਿਆ। ਇਹ ਪੈਰ੍ਹਾ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਕ੍ਰੋਧ ਭੜਕਿਆ (32:2, 3, 5)।

ਅਲੀਹੂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਬੋਲਣ ਲਈ ਝਿੱਜਕਣਾ (32:6-10)

‘ਤਾਂ ਬਰਕਏਲ ਬੂਜ਼ੀ ਦੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਅਲੀਹੂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, ਮੈਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜੁਆਨ ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਹੋ, ਏਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵਿਚਾਰ ਦੱਸਣ ਬੋਲ ਸੰਗ ਗਿਆ ਅਤੇ ਡਰ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦਿਨ ਬੋਲਣ, ਅਤੇ ਬਹੁਤੇ ਵਰ੍ਹੇ ਬੁੱਧ ਸਿਖਾਉਣ, ਪਰੰਤੂ ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਤਮਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਦਾ ਸਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ‘ਓਹ ਵੱਡੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜੇ ਬੁੱਧਵਾਨ ਹਨ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੁੱਢੇ ਨਿਆਉਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਾਲੇ ਹਨ।’¹⁰ ਏਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਖਿਆ, ਮੇਰੀ ਸੁਣ, ਮੈਂ ਵੀ ਆਪਣਾ ਵਿਚਾਰ ਦੱਸਾਂ।

ਆਇਤ 6, 7. ਅਲੀਹੂ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਘੱਟ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਰੁਕਿਆ ਰਿਹਾ; ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦਿਨ ਬੋਲਣ, ਅਤੇ ਬਹੁਤੇ ਵਰ੍ਹੇ ਬੁੱਧ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਬੁੱਧ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਆਮ ਸਹਿਮਤੀ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦੀ “ਬੁੱਧ” ਅਨੁਭਵ ਅਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਸੁਭਾਵਕ ਸੀ ਕਿ ਬਜ਼ੁਰਗ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤੀ ਬੁੱਧ ਹੋਵੇ (ਵੇਖੋ 15:9, 10 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ)।

ਵਿਚਾਰ ਦੱਸਣ ਵਾਕ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ ਤੇ “ਮੇਰੀ ਬੁੱਧ” ਹੈ। ਨਾਂਵ “ਬੁੱਧ” (בִּיָּא, ਡੀਆ) ਕਿਰਿਆ “ਜਾਣਨ” (יָדָע, ਯਾਦਾ) ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। ਵਿਲੀਅਮ ਡੀ. ਰੀਬਰਨ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ, “ਅਲੀਹੂ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਇੰਨੀ ਨਿਮਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਰਿਹਾ,” ਸਗੋਂ ਆਪਣੀ “ਬੁੱਧ” ਦੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਬਰਾਨੀ ਦਾ ਅਰਥ

ਅਸਲ ਵਿਚ 'ਤਾਂ ਕਿ ਆਪਣੀ ਬੁੱਧ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਖੋਲ੍ਹ ਸਕਾਂ,' 'ਤਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਸਕਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕੀ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ।'⁷

ਆਇਤ 8. ਪਰੰਤੂ ਮਨੁੱਖ ਵਿਚ ਇਕ ਆਤਮਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਦਾ ਸਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। "ਪਰੰਤੂ" (128, ਆਕੇਨ) ਇਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਉਲਟ ਹੈ ਜੋ ਅਲੀਹੂ ਨੇ ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਬੁੱਧ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਕਹੀ ਸੀ (32:6, 7)।

ਕਈ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ "ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਤਮਾ" ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ "ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਆਤਮਾ" (NEB) ਜਾਂ "ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਰੂਹ" (NLT) ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ, ਇਹ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਹਾਰਟਲੀ ਸਹੀ ਸੀ:

ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਆਤਮਾ ਸਮਝ ਦਾ ਇਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੋਮਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਸੋਚ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 2:10-16)। ਇਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਚਿੰਤਨਸ਼ੀਲ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ਆਤਮਾ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।⁸

ਕਿਉਂਕਿ ਮਨੁੱਖ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸਰੂਪ ਤੇ ਰਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਤਰਕ ਅਤੇ ਸਮਝ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਉਸੇ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ (ਉਤਪਤ 1:26, 27)।

ਆਇਤ 9. ਉਹ ਵੱਡੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜੇ ਬੁੱਧਵਾਨ ਹਨ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੁੱਢੇ ਨਿਆਉਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਅਲੀਹੂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਬੁੱਢੇ ਵੀ ਮੂਰਖ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ 4:13 ਵਿਚ ਵੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ: "ਬੁੱਢਾ ਅਤੇ ਮੂਰਖ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੋ ਹੋਰ ਸਿੱਖਿਆ ਸਹਾਰਨਾ ਨਾ ਜਾਣੇ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਇੱਕ ਮਸਕੀਨ ਪਰ ਬੁੱਧਵਾਨ ਜੁਆਨ ਚੰਗਾ ਹੈ।"

ਆਇਤ 10. ਅਲੀਹੂ ਨੇ ਅੱਯੂਬ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਕਿ ਸੁਣ (ਸੁਣੋ) ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰ ਸਕੇ। ਜਿਵੇਂ ਆਇਤ 6 ਵਿਚ ਹੈ, ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਵਿਚਾਰ ਰਾਇ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ; ਉਹ ਆਪਣੀ ਬੁੱਧ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ।

ਅਲੀਹੂ ਦਾ ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਨਾ (32:11-14)

¹¹ਵੇਖੋ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਲਈ ਉਡੀਕਿਆ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਉੱਤੇ ਕੰਨ ਲਾਇਆ, ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਦੇ ਸਾਓ। ¹²ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਗੌਹ ਕੀਤਾ, ਵੇਖੋ, ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਅੱਯੂਬ ਨੂੰ ਕੈਲ ਕਰਦਾ, ਜਾਂ ਉਹ ਦੇ ਅਖਾਣ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦਾ। ¹³ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਖੋ ਭਈ ਅਸੀਂ ਬੁੱਧ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਿਆ ਹੈ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖ, ¹⁴ਨਾ ਤਾਂ ਉਸ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਅਤੇ ਨਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਬੋਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਨੂੰ ਮੋੜ ਦਿਆਂਗਾ।

ਆਇਤਾਂ 11, 12. ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਨੇਜਵਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਉੱਤੇ ਗੌਹ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਅੱਯੂਬ ਨੂੰ ਕੈਲ ਕਰਦਾ - ਜਾਂ ਉਹ ਦੇ ਅਖਾਣ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਲੀਹੂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਅੱਯੂਬ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਿੱਤਰਾਂ

ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲਬਾਤ ਤੇ *ਮਨੁੱਖੀ ਨਿਰਣਾ* ਦਿੰਦੀ ਹੈ (32:3 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)।

ਆਇਤ 13. ਅਲੀਹੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ: *ਅਸੀਂ ਬੁੱਧ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਿਆ ਹੈ; ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖ।* ਕਿਉਂਕਿ ਮਿੱਤਰ ਅੱਯੂਬ ਨੂੰ ਹਰਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਉੱਤੇ ਉਲੱਦ ਦਿੱਤਾ। ਸੱਚਮੁੱਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਅੰਤਿਮ ਸ਼ਬਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਅਲੀਹੂ ਨੇ ਵਾਵਰੇਲੇ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾ ਲਿਆ ਸੀ (38:1)।

ਆਇਤ 14. ਨਾ ਤਾਂ ਉਸ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਅਤੇ ਨਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਬੋਲਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਨੂੰ ਮੋੜ ਦਿਆਂਗਾ। ਐਲਡਨ ਨੇ ਇਸ ਕਥਨ ਵਿਚ “ਹੰਕਾਰ ਦੀ ਇਕ ਛੋਹ” ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ; ਅਲੀਹੂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅੱਯੂਬ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਇਕ ਯੋਗ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਆਇਆ।⁹ ਹੁਣ ਤੱਕ, ਅੱਯੂਬ ਨੇ “ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ” ਅਲੀਹੂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਜੇਇਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਧਿਆਇ 13:18 ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਿਰਿਆ “ਤਿਆਰ” (אָרַךְ, *ਆਰਕ*) ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਇਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਰਣਨੀਤਿਕ ਤਿਆਰੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਲੀਹੂ ਅੱਯੂਬ ਦੇ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਘਟੀਆ “ਦਲੀਲਾਂ” ਨਹੀਂ ਵਰਤਣੀਆਂ ਸਨ।

ਰਾਹਤ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅਲੀਹੂ ਦਾ ਤਰੀਕਾ (32:15-22)

¹⁵ਓਹ ਘਾਬਰ ਗਏ। ਹੋਰ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਬੋਲਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਮੁੱਕ ਗਿਆ।
¹⁶ਭਲਾ, ਮੈਂ ਠਹਿਰਾਂ ਜਦ ਓਹ ਬੋਲਦੇ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਓਹ ਖੜੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ? ¹⁷ਮੈਂ ਵੀ ਆਪਣੀ ਵਾਰ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਆਂਗਾ, ਮੈਂ ਵੀ ਆਪਣਾ ਵਿਚਾਰ ਦੱਸਾਂਗਾ। ¹⁸ਮੈਂ ਤਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰਲਾ ਆਤਮਾ ਮੈਨੂੰ ਲਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ¹⁹ਵੇਖੋ, ਮੇਰਾ ਸੀਨਾ ਮੇਰੀ ਨਿਆਈਂ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਖੋਲ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਗਈ, ਨਵੀਆਂ ਮਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਉਹ ਪਾਟਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ²⁰ਮੈਂ ਬੋਲਾਂਗਾ ਭਈ ਮੈਨੂੰ ਅਰਾਮ ਆਵੇ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬੁੱਲ੍ਹ ਖੋਲ੍ਹਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਦਿਆਂਗਾ। ²¹ਮੈਂ ਕਦੀ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਪੱਖ ਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ, ਨਾ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਲੱਲੇ ਪੱਤੇ ਦੀ ਪਦਵੀ ਦਿਆਂਗਾ, ²²ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੈਂ ਲੱਲੇ ਪੱਤੇ ਦੀ ਪਦਵੀ ਦੇਣੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ, ਮਤੇ ਮੇਰਾ ਕਰਤਾਰ ਮੈਨੂੰ ਛੇਤੀ ਚੁੱਕ ਲਵੇ।

ਆਇਤ 15. ਅਲੀਹੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਨਿਰਣੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਅੱਯੂਬ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ (32:1, 5)। ਕਿਰਿਆ ਘਾਬਰ ਗਏ *מִתְרַחֵם* (ਚੱਠਾ) ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਚਕਨਾਚੂਰ” ਜਾਂ “ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ” ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।¹⁰ ਹਾਰਟਲੀ ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ, “ਇਹ ਡਰ, ਸ਼ਰਮ ਅਤੇ ਭਰਮ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹਾਰ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਮਿੱਤਰ ਡਰ ਜਾਂ ਘਾਬਰ ਗਏ ਹਨ।”¹¹

ਆਇਤ 16. ਅਲੀਹੂ ਦਾ ਅਲੰਕਾਰਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ “ਭਲਾ, ਮੈਂ ਠਹਿਰਾਂ?” “ਨਹੀਂ” ਵਿਚ ਜਵਾਬ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਨਾਲ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੀ ਚੁੱਪ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਾ ਇਕ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਹੈ।

ਆਇਤ 17. “ਮੈਂ ਵੀ ਆਪਣੀ ਵਾਰ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਆਂਗਾ, ਮੈਂ ਵੀ ਆਪਣਾ ਵਿਚਾਰ ਦੱਸਾਂਗਾ।” “ਮੈਂ ਵੀ” ਅਤੇ “ਮੈਂ ਵੀ” ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ *אֲנִי וְאֲנִי* (ਅਪ ਅਨੀ) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ

ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਬਰਾਨੀ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੰਨੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਅੱਯੂਬ ਅਤੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਲੀਹੂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ “ਵਿਚਾਰ” (חָשַׁב, ਡੀਆ) ਦਾ ਬਿਹਤਰ ਅਨੁਵਾਦ “ਗਿਆਨ” (ਵੇਖੋ 32:6, 7, 10 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ)।

ਆਇਤ 18. ਅਲੀਹੂ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ਤੇ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ “ਬੋਲਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਮੁੱਕ ਗਿਆ” (32:15)। ਮੇਰੇ ਅੰਦਰਲਾ ਆਤਮਾ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ “ਮੇਰੀ ਢਿੱਡ ਵਿਚਲੀ ਆਤਮਾ” ਹੈ। “ਮੈਂ ਤਾਂ” (אֲנִי, ਏਟੇਨ) ਨੂੰ ਬੁੱਧੀ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ((ਕਹਾਉਤਾਂ 22:17, 18)।

ਆਇਤ 19, 20. ਵੇਖੋ ਮੇਰਾ ਸੀਨਾ ਮੈਂ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਖੋਲ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਗਈ, ਨਵੀਆਂ ਮਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਉਹ ਪਾਟਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਅਲੀਹੂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਫਟਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਵਰਤੀ ਗਈ ਤਸਵੀਰ ਯਿਸੂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਤਸਵੀਰ ਨਾਲੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਅਲੱਗ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕ “ਨਾ ਨਵੀਂ ਮੈਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਮਸ਼ਕਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰਦੇ ਹਨ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮਸ਼ਕਾਂ ਪਾਟ ਜਾਂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਵਗ ਜਾਂਦੀ” (ਮੱਤੀ 9:17)। ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਮਸ਼ਕਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁੱਕ ਕੇ ਆਕੜ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਨਵੀਂ ਮੈਂ ਦੇ ਉਬਾਲ ਨੂੰ ਸਹਿ ਸਕਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ “ਮੈਂ” “ਦੇ ਨਿੱਕਲਣ ਦਾ ਰਾਹ ਨਹੀਂ” ਸੀ। ਰੀਬਰਨ ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ, “ਮੈਂ ਜੋ ਉਬਲਦੀ ਹੈ ਉਹ ਗੈਸ ਛੱਡਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਗੈਸ ਨਿਕਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਰਸਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਦਬਾਅ ਵੱਧ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਭਾਂਡਾ ਫੱਟ ਜਾਵੇਗਾ।”¹² ਅਲੀਹੂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬੋਲਾਂਗਾ (ਬੋਲੇਗਾ) ਤਾਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅਰਾਮ ਆਵੇ (ਵੇਖੋ ਯਿਰਮਿਯਾਹ 20:9)।

ਆਇਤਾਂ 21, 22. ਮੈਂ ਕਦੀ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਪੱਖ ਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ, ਨਾ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਲੱਲੇ ਪੱਤੇ ਦੀ ਪਦਵੀ ਦਿਆਂਗਾ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੈਂ ਲੱਲੇ ਪੱਤੇ ਦੀ ਪਦਵੀ ਦੇਣੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ, ਮਤੇ ਮੇਰਾ ਕਰਤਾਰ ਮੈਨੂੰ ਛੇਤੀ ਚੁੱਕ ਲਵੇ। ਅਲੀਹੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸਿੱਧੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਸੀ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਡਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੰਦਾ ਸੀ।

ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ

ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਗੱਲਬਾਤ (ਅਧਿਆਇ 32)

ਅੱਯੂਬ 32 ਵਿਚ, ਵਿਰਤਾਂਤ ਵਿਚ ਇਕ ਨਵਾਂ ਪਾਤਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਅਲੀਹੂ ਨਾਮ ਦਾ ਇਕ ਉਰਜਾਵਾਨ ਨੌਜਵਾਨ ਸੀ। ਅਲੀਹੂ ਅੱਯੂਬ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿਚ ਅੱਗੇ-ਪਿੱਛੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ ਕਿ ਮਿੱਤਰ ਅੱਯੂਬ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਾ ਸਕੇ। ਧੀਰਜ ਨਾਲ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਖ਼ਰਕਾਰ ਅਲੀਹੂ ਬੋਲਿਆ। ਉਹ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਰਿਹਾ; ਉਸ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ 32 ਤੋਂ 37 ਅਧਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਲੀਹੂ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਧਿਆਇ 32 ਵਿਚ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਗੱਲਬਾਤ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਬਕ ਸਿਖਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਾਡੇ ਕ੍ਰੋਧ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮਹੱਤਵ। ਲਿਖਤ ਸਾਨੂੰ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਲੀਹੂ ਦਾ “ਕ੍ਰੋਧ ਭੜਕਿਆ” (32:2, 3, 5)। ਉਹ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਇੰਨਾ

ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਰਾਹਤ ਪਾਉਣ ਲਈ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ (32:18-20)। ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਲੀਹੂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਸਨ ਜੋ “ਉਸ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।” ਉਸ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅੱਯੂਬ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਕਦਮ “ਭੜਕਣਾ” ਨਹੀਂ ਹੈ - ਅਰਥਾਤ, ਇਕਦਮ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ। ਯਾਕੂਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ “ਬੋਲਣ ਵਿੱਚ ਧੀਰਾ ਅਤੇ ਕ੍ਰੋਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਧੀਰਾ ਹੋਵੋ” (ਯਾਕੂਬ 1:19)। ਅਕਸਰ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਜੋ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਪਛਤਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਬੋਲੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੇ ਹਨ - ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਆਦਰ ਨਾਲ ਬੋਲਣ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ। ਅਲੀਹੂ ਅੱਯੂਬ ਅਤੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਆਦਰ ਨਾਲ ਬੋਲਣ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਸਾਰੇ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸਨ (32:4)। ਕੁਝ ਅਧਿਆਇ ਪਹਿਲਾਂ, ਅੱਯੂਬ ਨੇ ਉਸ ਵੱਡੇ ਆਦਰ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਇਕ ਸਮੇਂ ਅਨੰਦ ਮਾਣਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਨਗਰ ਦੇ ਫਾਟਕ ਕੋਲ ਬੈਠਦਾ ਸੀ (29:8-10)। ਵੱਡਿਆਂ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨਾ ਬਾਈਬਲ ਦਾ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ: “ਕਿਸੇ ਬੁੱਢੇ ਨੂੰ ਨਾ ਝਿੜਕੀਂ ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਵਾਂਗਰ ਸਮਝਾਵੀਂ ... [ਅਤੇ] ਬੁੱਢੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਤਾ ਵਾਂਗਰ” (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:1, 2)। ਸਾਨੂੰ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਬੋਲਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਵਾਰੀ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਟੋਕਣ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਣ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ।

ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਣਾ। ਅਲੀਹੂ ਨੇ ਅੱਯੂਬ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਸ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦਿਨ ਬੋਲਣ, ਅਤੇ ਬਹੁਤੇ ਵਰ੍ਹੇ ਬੁੱਧ ਸਿਖਾਉਣ” (32:7)। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਲੀਹੂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਿਲ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ; ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਯਾਕੂਬ ਨੇ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ “ਸੁਣਨ ਵਿੱਚ ਕਾਹਲੇ” ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਯਾਕੂਬ 1:19)। ਜੇ ਧੜਾਧੜ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਿੱਖਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਕੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਉਸ ਦਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਮਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਲੀਹੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਓਹ ਵੱਡੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜੇ ਬੁੱਧਵਾਨ ਹਨ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੁੱਢੇ ਨਿਆਉਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਾਲੇ ਹਨ” (32:9)। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਕਾਰਨ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੁੱਧਵਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ, ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਚੰਗੇ ਫੈਸਲੇ ਲਏ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਮੂਰਖ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਉਹ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਹੜੇ “ਬੁੱਢੇ ਮੂਰਖ” ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਹਨ ਜਿਹੜੇ “ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਨਾਲੋਂ ਸਿਆਣੇ” ਹਨ। ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਬਾਰੂਕਾਂ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ, ਪਸਾਹ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਦੀ ਹੈਕਲ ਵਿਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਗੁਰੂਆਂ ਨਾਲ ਡੂੰਘੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ।

ਉਹ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਉਹ ਦੀ ਸਮਝ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਉੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ” (ਲੂਕਾ 2:46, 47)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਕੋਈ ਤੇਰੀ ਜੁਆਨੀ ਨੂੰ ਤੁੱਛ ਨਾ ਜਾਣੇ ਸਗੋਂ ਤੂੰ ਨਿਹਚਾਵਾਨਾਂ ਲਈ ਬਚਨ ਵਿੱਚ, ਚਾਲ ਚਲਣ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੇਮ ਵਿੱਚ, ਨਿਹਚਾ ਵਿੱਚ, ਪਵਿੱਤਰਤਾਈ ਵਿੱਚ, ਨਮੂਨਾ ਬਣੀ” (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:12)।

ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ। ਅਲੀਹੂ ਜੋ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਯੂਬ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸੁਕ ਸੀ (32:6, 10)। NASB ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਦੋਵਾਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ “ਮੈਂ ਜੋ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ” ਵਾਕ ਹੈ, ਪਰ ਇਬਰਾਨੀ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਨੁਵਾਦ “ਮੇਰਾ ਗਿਆਨ” ਜਾਂ “ਜੋ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਲੀਹੂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਮੰਦ ਅਤੇ ਹੰਕਾਰੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ (32:14)। ਸਾਡੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤੱਥ ਨਾਲ ਉਲਝਾਉਣਾ ਅਸਾਨ ਹੈ; ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ਤੇ ਅਲੀਹੂ ਉਸ ਦੀ ਹਰ ਗੱਲ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਭਾਵੇਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸੱਚਾਈ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਹੰਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “ਇਲਮ ਫਲਾਉਂਦਾ ਪਰ ਪ੍ਰੇਮ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ” (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 8:1; NIV)। ਜੇ ਸੱਚਾਈ ਅਸੀਂ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਸਾਡੀ ਚਿੰਤਾ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਸਾਨੂੰ “ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਸੱਚ ਬੋਲਣਾ” ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 4:15)।

ਦੂਜਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿਰਪੱਖ ਬਣਨਾ। ਅਲੀਹੂ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਕਦੀ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਪੱਖ ਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ, ਨਾ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਲੱਲੇ ਪੱਤੇ ਦੀ ਪਦਵੀ ਦਿਆਂਗਾ” (32:21)। ਆਖਰਕਾਰ, ਅਲੀਹੂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਡਰ ਮੰਨਦਾ ਸੀ, “ਜਿਹੜਾ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦੀ ਪੱਖਵਾਦੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਨਾ ਧਨੀ ਨੂੰ ਗ਼ਰੀਬ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਮੰਨਦਾ ਹੈ” (34:19)। ਯਾਕੂਬ ਨੇ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਵਿਚ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਧਨੀ ਆਦਮੀ ਦਾ ਇਕ ਗ਼ਰੀਬ ਆਦਮੀ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਯਾਕੂਬ 2:1-7)। ਸਾਨੂੰ ਹਰੇਕ ਨਾਲ ਸੱਚ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੱਲੇ ਪੱਤੇ ਜਾਂ ਚਾਪਲੂਸੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸਰੂਪ ਉੱਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ - ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰੋ।

ਸਿੱਟਾ। ਅਧਿਆਇ 32 ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਨਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਖਾਰਨ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਆਤਮ-ਸੰਜਮ ਅਤੇ ਧੀਰਜ ਸਿੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਚੁਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਪਛਤਾਉਣਾ ਨਾ ਪਵੇ। ਸਾਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਮਰ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬੁੱਧ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਸਾਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿਚ, ਸਾਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਜਾਂ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਲਈ ਅਨਮੋਲ ਹੈ।

ਡੀ. ਸਟੀਵਰਟ

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਵਿਲੀਅਮ ਡੀ. ਰੀਬਰਨ, *ਏ ਹੈਂਡਬੁਕ ਆਨ ਦ ਬੁਕ ਆਫ ਅੱਯੂਬ* (ਨਿਊ ਯਾਰਕ: ਯੂਨਾਈਟਡ ਬਾਈਬਲ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼, 1992), 589. ²ਹੋਮਰ ਹੇਲੀ, *ਏ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਅੱਯੂਬ* (ਐੱਨ.ਪੀ.: ਰੀਲੀਜੀਅਸ ਸਪਲਾਈ, ਇੰਕ., 1994), 275. ³ਰੈਬਰਟ ਐੱਲ. ਐਲਡਨ, *ਅੱਯੂਬ*, ਦ ਨਿਊ ਅਮੇਰੀਕਨ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਐੱਨ.ਪੀ.: ਬਰੋਡਮੈਨ ਐਂਡ ਹੇਲਮੈਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 1993), 316. ⁴ਜੇਨ ਈ. ਹਾਰਟਲੀ, *ਦ ਬੁਕ ਆਫ ਅੱਯੂਬ*, ਦ ਨਿਊ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦਿ ਓਲਡ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ (ਗਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1988), 429. ⁵ਸੈਮੂਏਲ ਕੇਕਸ, *ਏ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਬੁਕ ਆਫ ਅੱਯੂਬ*, ਦੂਜਾ ਸੰਸਕਰਣ (ਲੰਡਨ: ਕੀਗਨ ਪੈਲ, ਟਰੈਚ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, 1885), 417. ⁶ਐਲਡਨ, 316. ⁷ਰੀਬਰਨ, 594. ⁸ਹਾਰਟਲੀ, 434. ⁹ਐਲਡਨ, 320. ¹⁰ਲੂਡਵਿਗ ਕੋਹਲਰ ਅਤੇ ਵਾਲਟਰ ਬਾਉਮਗਾਰਟਨਰ, *ਦ ਹਿਬਰਿਊ ਐਂਡ ਅਰਾਮਿਕ ਲੈਕਸੀਕਨ ਆਫ ਦਿ ਓਲਡ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ*, ਅਧਿਐਨ ਸੰਸਕਰਣ, ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਨ ਐਮ. ਈ. ਜੇ. ਰਿਚਰਡਸਨ (ਬੋਸਟਨ: ਬਰਿੱਲ, 2001), 1:365.

¹¹ਹਾਰਟਲੀ, 435, ਨੰ. 25. ¹²ਰੀਬਰਨ, 601.